

причини можливих помилок в оцінці, вибірка, методи збирання, оброблення і розрахунку даних, їх порівнянність (у часі, за галузями статистики, міжнародна зіставність);

– практична: форми та канали поширення, способи доступу (на сайті, за запитом і т. д.), розцінки (платно / безоплатно, способи оплати).

Список використаних джерел

1. OECD. Glossary of Statistical Terms. Survey (2005) Retrieved from <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=3004>.

2. OECD. Data and Metadata Reporting and Presentation Handbook (2007). Retrieved from <https://www.oecd.org/std/37671574.pdf>.

3. Про затвердження Політики поширення статистичної інформації органами державної статистики: Наказ Державної служби статистики України № 339 від 24.11.2015 р. URL:

http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2015/339/339_2015.htm.

4. Осауленко О. Г. Офіційна статистика в системі національної інформації безпеки: моногр. К.: ТОВ «Август Трейд», 2017. 36 с.

ІНФОГРАФІКА ПРИЧИН НЕЗАЙНЯТОСТІ БЕЗРОБІТНИХ В КРАЇНІ

Червона Світлана Петрівна,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри статистики,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Одним із важливих напрямів для характеристики соціально-економічної ситуації в країні, оцінки та аналізу макроекономічної політики уряду є дослідження стану та причин безробіття. При цьому важливе значення для розуміння природи безробіття має дослідження причин незайнятості.

За даними вибірових обстежень економічної активності населення (2010–2018 рр.) та робочої сили (2019 р.), що проводились Державною службою статистики України у 2010 році [1], основними причинами незайнятості безробітних у віці 15–70 років є такі: вивільнення з економічних причин (33,0%), звільнення за власним бажанням, за угодою сторін (27,2%), не працевлаштування після закінчення закладів освіти (15,5%), звільнення у зв'язку із закінченням строку контракту (10,0%). У 2017–2019 роках структура безробітних за причинами незайнятості дещо змінилась (рис. 1):

– у 2017 році до 34,5% збільшилась частка звільнених за власним бажанням, за угодою сторін, яка сягнула піку у 2019 році,

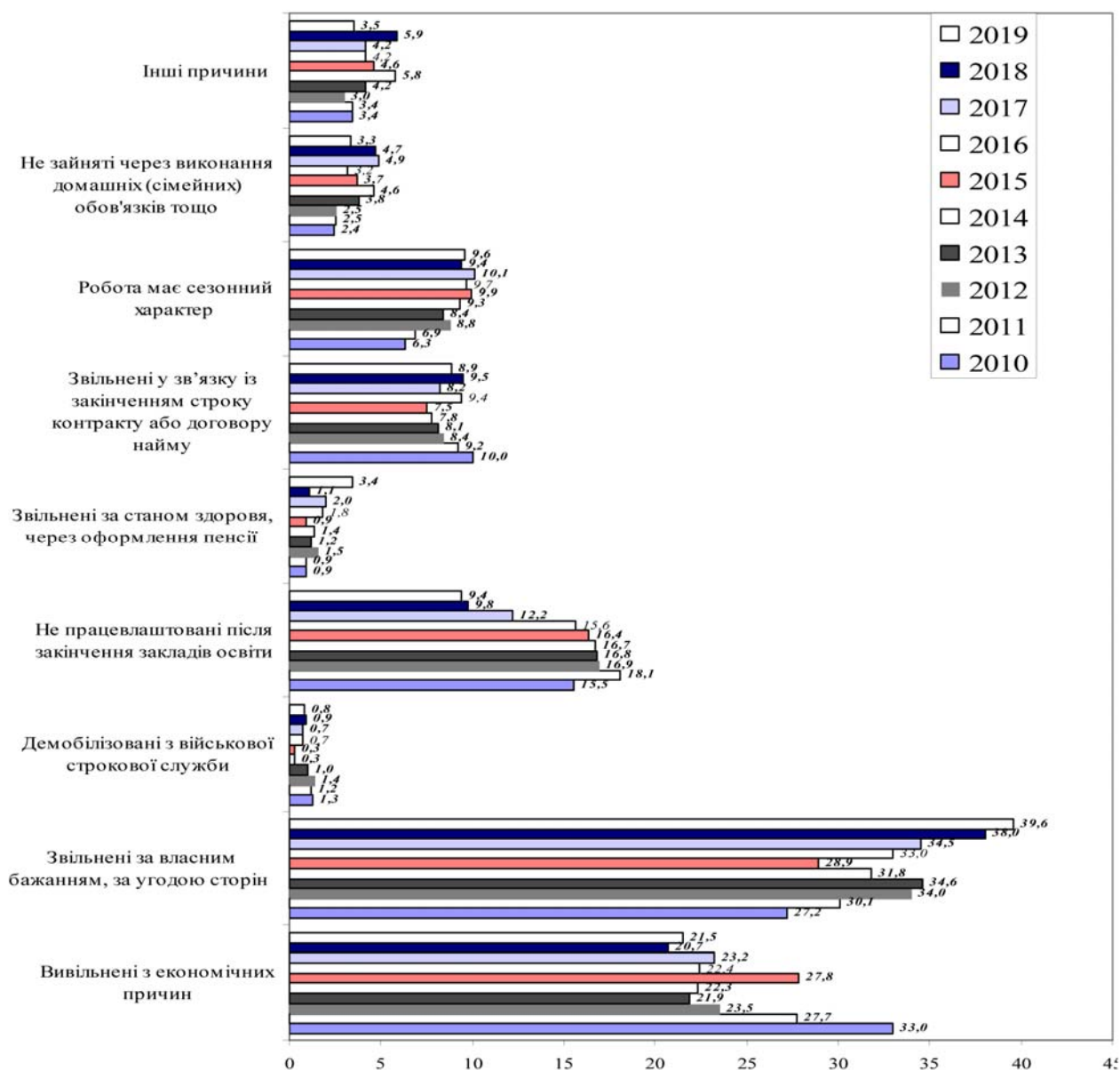
– у 2017 році на 9,8 в. п. зменшилась частка вивільнених з економічних причин, яка продовжила зменшуватись і в 2018 році, проте незначно збільшилась у 2019 році,

– у 2019 році порівняно з 2010 на 6,1 в. п. зменшилась частка не працевлаштованих після закінчення закладів освіти,

– щодо інших причин незайнятості можна спостерігати незначні коливання.

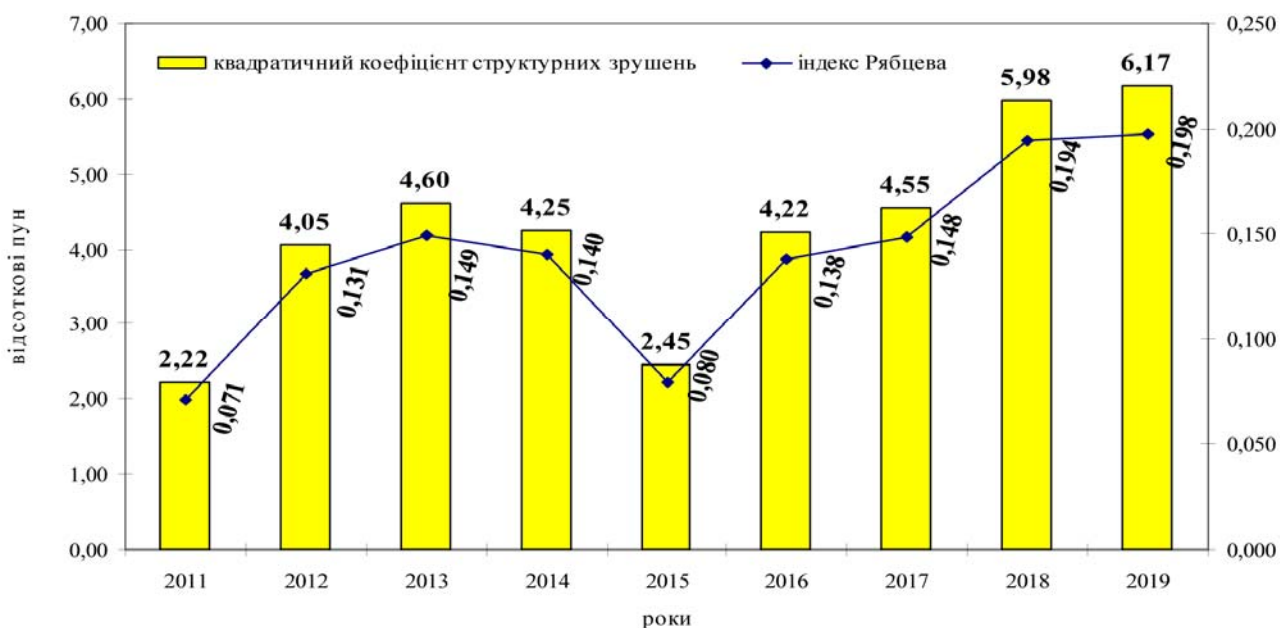
Значний рівень частки звільнених за власним бажанням, за угодою сторін може свідчити як про природні причини незайнятості (незадоволення умовами чи оплатою праці), так і про те, що у такий спосіб відбувається звільнення «неефективних» працівників при оптимізації діяльності підприємств або в умовах скорочення виробництва.

Зазначимо, що низька конкурентоспроможність безробітної молоді на ринку праці є основною причиною, через яку ця категорія економічно активного населення має складнощі в отриманні роботи після закінчення закладів освіти.

Рис. 1. Структура безробітних (за методологією МОП) за причинами незайнятості в Україні у 2010–2019 рр.

В цілому ж протягом досліджуваного періоду в Україні відбулися зміни у структурі безробітних за причинами незайнятості, про що свідчить квадратичний коефіцієнт структурних зрушень [2, с. 99] та індекс Рябцева [3, с. 165–166] (рис. 2).

Рис. 2. Індекс Рябцева та квадратичний коефіцієнт структурних зрушень безробітного населення за причинами незайнятості в Україні у 2011–2019 рр. (порівняно з 2010 р.)

В середньому у 2019 році порівняно з 2010 структура безробітного населення України за причинами незайнятості змінилась на 6,17 в. п. Це було спричинено насамперед значним збільшенням частки звільнених за власним бажанням, за угодою сторін і зменшенням частки вивільнених з економічних причин. Найменших змін за досліджуваній період структура безробітних за причинами незайнятості зазнала порівняно з 2010 роком у 2013 та 2015 році – коефіцієнт структурних зрушень становив, відповідно, 2,22 та 2,45 в. п. Інтегральний показник структурних зрушень (індекс Рябцева) засвідчив, що порівняно з 2010 роком у 2011–2017 роках в Україні мали місце незначні, а у 2018–2019 рр. істотні структурні зрушення безробіття населення за причинами незайнятості.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 24.06.2020).
2. Єріна А. М., Пальян З. О. Теорія статистики: практикум. К.: Тов-во «Знання», КОО, 1997. 325 с.
3. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Вдовин М. Л., Вільчинська О. М., Марець О. Р., Сорочак О. З. Бізнес-статистика: навч. посіб. К.: Алерта. 280 с.